

FACULTATEA DE SOCIOLOGIE ȘI PSIHOLOGIE

APROBAT ÎN ȘEDINȚA DE SENAT
din data de 2019

Președinte Senat UVT,
Prof.univ. dr. Viorel NEGRU

Avizat,

Prorector Strategie Academică,
Conf. univ. dr. Mădălin BUNOIU

Director DECIDFR,
Dr. Marjnel IORDAN

Director DMC,
Vlad CHERECHEȘ

 RAPORT DE AUTOEVALUARE

**Privind organizarea și desfășurarea
programului postuniversitar de formare și dezvoltare profesională continuă**

„ Analiză comportamentală aplicată. Intervenție în Tulburările de Spectru Autist”

Timișoara 2019

RAPORT DE AUTOEVALUARE

1. EXPUNERE DE MOTIVE

Facultatea de Sociologie și Psihologie, din cadrul Universității de Vest din Timișoara, este preocupată în mod constant de crearea unui cadru colaborativ între mediul academic, cu ambele sale componente – didactic și cercetare, și mediul socio – economic, în vederea asigurării unui nivel calitativ ridicat al ofertei educaționale, care să răspundă nevoilor pieței muncii și nevoilor comunității.

Astfel, în conformitate cu prevederile legale actuale, Clinica Universitară de Terapii și Consiliere Psihopedagogică (CUTCP) în parteneriat cu DAAL Autism Project își propune să elaboreze și să ofere un program educațional nou, sub forma unui program postuniversitar formare și dezvoltare profesională continuă, în domeniile Științe ale Educației și Psihologie. Programul postuniversitar se va intitula: **“Analiză comportamentală aplicată. Intervenție în Tulburările de Spectru Autist.”** – și va fi susținut, de cadre didactice ale Departamentului de Științe ale educației al Facultății de Sociologie și Psihologie, membre ale CUTCP, în colaborare cu specialiști recunoscuți internațional ca practicieni și formatori în analiza comportamentală aplicată, așa cum prevede cadrul legal în vigoare (cf Art 10, OM 4750).

Programul se bazează pe suportul organizării programelor postuniversitare, conferit de:

(1) Legislația primară:

- Legea Educației Naționale nr. 1/ 2011, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului interimar al educației naționale nr. 4750 din 12 august 2019 privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și înregistrare a programelor postuniversitare de către instituțiile de învățământ superior, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 689;
- Hotărârea Guvernului nr. 918/2013 privind aprobarea Cadrului național al calificărilor (CNC), cu completările ulterioare.

(2) Reglementări interne:

- Metodologia de organizare, înregistrare și raportare a programelor de studii postuniversitare la Universitatea de Vest din Timișoara – aprobată de Senatul Universității de Vest din Timișoara în prin H.S. nr. 94 în ședința din 03. 10. 2019.
- Carta UVT.

Contextul inițierii programului: Organizarea acestui program postuniversitar răspunde unei cereri reale a pieței muncii și a formării și dezvoltării profesionale a persoanelor care lucrează cu copiii cu TSA. În primăvara acestui an a fost semnat un Protocol de colaborare între Ministerul Sănătății, Ministerul Educației Naționale, Ministerul Finanțelor Publice și Casa Națională de Asigurări de Sănătate, care are ca scop dezvoltarea și implementarea unor programe destinate îmbunătățirii accesului persoanelor diagnosticate cu tulburări de spectru autist la servicii integrate de sănătate,

sociale și de educație. Protocolul semnat creează premisele pentru alocarea de fonduri necesare să asigure fiecărei persoane diagnosticată cu tulburare de spectru autist accesul săptămânal la 5 ore de terapie complementară actului medical, oferită de specialiști în psihoterapie și psihopedagogie specială. (sursa: <http://www.ms.ro/2019/04/02/servicii-integrate-de-sanatate-sociale-si-de-educatie-pentru-pacientii-cu-tulburari-de-spectru-autist/>).

În România nu există o statistică care să indice cu exactitate numărul de persoane cu autism, prevalența sau rata de incidență, însă la nivel mondial, se estimează că un copil din 68 este diagnosticat cu TSA. Colegiul Psihologilor din România nu are o evidență a profesioniștilor calificați pentru a oferi intervenții specializate și specifice pentru TSA, cu atât mai puțin intervenții validate științific. Angajatorii, ONG-urile, părinții și cadrele medicale raportează anual lipsa acută de specialiști în domeniu și imposibilitatea de a oferi servicii terapeutice solicitanților puși pe liste de așteptare interminabile. În USA, Analiza comportamentală aplicată este intervenția de primă elecție, validată științific, cu cele mai multe cazuri documentate de copii recuperați. Implicațiile pentru societate, pentru calitatea vieții persoanelor cu TSA și pentru familiile acestora și, nu în ultimul rând, pentru bugetul de stat sunt enorme, în cazul în care copiii cu TSA nu pot beneficia de terapiile atât de necesare în vederea dobândirii autonomiei personale.

Este rolul universităților să asigure formare de specialitate pentru profesioniștii care vor lucra cu persoanele cu TSA, cu respectarea standardelor de calitate stabilite în domeniu de forurile internaționale de specialitate, iar Universitatea de Vest din Timișoara este prima universitate din România care va oferi acest tip de program de formare și dezvoltare profesională continuă. Anunțul acestei intenții a fost salutat pe rețelele de socializare de peste 1000 familii și potențiali candidați interesați să se înscrie.

Hotărârea privind organizarea acestui program postuniversitar a fost aprobată în ședința Consiliului Facultății din 14.11.2019 și înregistrată cu nr. 50 .

2. OBIECTIVELE PROGRAMULUI

Programul postuniversitar Analiză comportamentală aplicată. Intervenție în Tulburările de Spectru Autist, reprezintă oferta educațională pentru absolvenții cu diplomă de licență în psihopedagogie specială, psihologie, pedagogie, medicină generală.

Obiectivele programului postuniversitar, sunt următoarele:

- a) pregătirea resurselor umane capabile să contribuie la creșterea competitivității forței de muncă;

Obiectiv atins prin dezvoltarea competențelor în domeniul Analizei Comportamentale Aplicate, la standardele internaționale, prin recunoașterea Universității de Vest din Timișoara ca furnizor de formare în Analiza comportamentală aplicată, de către Association for Behavior Analysis International

<https://www.abainternational.org/vcs/directory.aspx?fbclid=IwAR0Wdvd7Up3sgY21eZW584tKL4HnVNP9g73iq09DEHsCmgYZkgzeO1530M>;

- b) actualizarea cunoștințelor și perfecționarea pregătirii profesionale în ocupația de bază, precum și în ocupații înrudite:

Obiectiv atins prin recunoașterea competențelor dobândite de către Colegiul Psihologilor din România, Autoritatea Națională pentru Calificări și posibilitatea recunoașterii și certificării internaționale a competențelor de către Behavior Analyst Certification Board, Inc.® (BACB®) BCBA, BCaBA, and RBT Certification programs, acreditate de National Commission for Certifying Agencies in Washington, DC. NCCA <https://www.bacb.com/page/100358/>

d) însușirea unor cunoștințe avansate, metode și procedee moderne, necesare pentru îndeplinirea sarcinilor de serviciu;

Obiectiv urmărite prin interacțiunea cursanților, atât cu specialiști din mediul academic, cu profesioniști ai domeniului din țară și străinătate, cât și cu copiii/persoanele cu TSA și familiile acestora. Prin avizarea programului de către Association for Behavior Analysis International <https://www.abainternational.org/VCS.aspx> ca Verified Course Sequence.

3. MODUL DE ORGANIZARE

Criteriile de admitere:

La acest program postuniversitar de formare și dezvoltare profesională continuă, **pot participa absolvenți cu diplomă de licență în psihopedagogie specială, psihologie, pedagogie, medicină generală.**

Durata de pregătire (în ore de activități didactice) pentru realizarea obiectivelor propuse, este de: 389 ore, echivalentul a unui număr de 40 credite de studii universitare transferabile, conform Planului de învățământ propus.

Programul se va organiza pe discipline de studiu conform planului de învățământ.

Durata cursului: 389 ore repartizate în modular (6 ore/zi, 2 sau 3 zile la sfârșit de săptămână), timp de 26 luni (cu excepția lunii august).

Numărul minim și maxim de participanți pentru un ciclu sau o serie de pregătire este de: 20 respectiv, 25 cursanți.

Limba de predare a programului este: română .

Programul va fi organizat la forma de învățământ: cu frecvență (IF) .

Acest program postuniversitar de formare și dezvoltare profesională continuă se organizează în regim cu taxă sau cu finanțare din alte surse.

Cuantumul taxei de studiu este determinat printr-o fundamentare a taxei de studii, pornind de la cheltuielile necesare organizării și funcționării programului respectiv și propusă spre aprobare Prorectorului responsabil cu Strategia Financiară.

Admiterea la programul postuniversitar se face pe bază de cerere și a dosarului de înscriere în limita locurilor anunțate.

Sistemul de notare: După parcurgerea fiecărei discipline se va susține un examen în două părți- prima parte, tip grilă, a doua parte- tip proiect. Scala de notare, valabilă pentru fiecare disciplină, este 1-10, nota minimă de promovare fiind 5, nota maximă fiind 10.

Activitatea didactică se va desfășura în spațiile de învățământ ale Facultății de Sociologie și Psihologie, la sediul Clinicii Universitare de Terapii și Consiliere Psihopedagogică, din str. Petre Râmneanțu, nr. 11 iar activitățile practice care implică interacțiunea cursanților cu copiii cu TSA se vor desfășura la sediile partenerului și ale colaboratorilor (acreditați conform legislației în vigoare să desfășoare astfel de activități).

Directorul acestui program postuniversitar va fi lect. univ. dr. Loredana Al Ghazi .

4. STRUCTURA PROGRAMULUI PENTRU ÎNSCRIEREA ÎN RNPP

Pentru înscrierea în Registrul național al programelor postuniversitare (RNPP), care este o parte a Registrului național al calificărilor din învățământul superior (RNCIS), datele referitoare la acest program postuniversitar sunt următoarele:

Denumirea programului: Analiză comportamentală aplicată. Intervenție în tulburările de spectru autist

Tipul programului, conform metodologiei aprobate: program postuniversitar

Domeniul ISCED în care se încadrează programul de studii:

0313 Psychology

Nivelul CNC: 6

Descrierea programului postuniversitar în termeni de:

i. Competențe:

- *Cunoașterea caracteristicilor definiției și identificarea aplicațiilor analizei comportamentale;*
- *Descrierea și identificarea de exemple și non-exemple ale principalelor concepte ale analizei comportamentale.*
- *Descrierea, identificarea de exemple și non-exemple de metode științifice ale analizei comportamentale și analizei funcțională.*
- *Proiectarea și utilizarea de proceduri demonstrate științific în analiza comportamentală.*
- *Planificarea și implementarea principiilor analizei comportamentale în conformitate cu regulile de etică naționale și internaționale ale analistului comportamental.*
- **Elaborarea Planului de Intervenție Personalizat și supervizarea implementării acestuia**

sau

ii. *Rezultate ale învățării (Cunoștințe/deprinderi/abilități/autonomie și responsabilitate):*

- Cunoștințe avansate în domeniul educării și recuperării copiilor cu tulburări din spectrul autist
- Aptitudini de proiectare, intervenție și monitorizare în contextul intervenției bazate pe analiză comportamentală aplicată
- Gestionarea adecvată a analizei comportamentale, cu respectarea individualității subiecților
- Desfășurarea cu responsabilitate a intervenției psihopedagogice specifice
- Respectarea deontologiei profesionale și a principiilor de etică specifice lucrului cu beneficiari

Durata programului (număr de ore de activități didactice) și număr credite ECTS : 389 ore; 40 credite ECTS (38 + 2 examen de absolvire).

Locul unde se desfășoară programul și organizatorul: Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de Sociologie și Psihologie, Clinica Universitară de Terapii și Consiliere Psihopedagogică.

Parteneri: DAAL Autism Project, Societatea Civilă Profesională de Psihologie AL GHAZI ȘI ASOCIAȚII

Grupe de bază COR/Ocupații COR/Activități CAEN pentru care se organizează programul:

i. mai multor ocupații din grupa de bază din COR:

Grupa de baza 2634 – Psihologi

Psihologii efectuează cercetări și studiază procesele mentale și comportamentul ființelor umane, individual sau în grupuri, și aplică aceste cunoștințe pentru a promova adaptarea și dezvoltarea ființelor umane pe plan personal, social, educațional sau ocupațional.

Ocupatii:

263411 Psiholog

263408 Psiholog în specialitatea psihopedagogie speciala

263417 Cercetator în psihopedagogie speciala

263418 Asistent de cercetare în psihopedagogie speciala

Grupa de bază 2352 Instruitori-formatori pentru elevi cu nevoi speciale

Instruitorii-formatori pentru elevi cu nevoi speciale predau copiilor, persoanelor tinere sau adulților cu handicap fizic ori mental sau acelorora cu dificultăți de învățare ori alte nevoi speciale. Aceștia promovează dezvoltarea socială, emoțională, intelectuală și fizică a elevilor lor.

Ocupații:

235201 defectolog

235203 educator în unități de handicapați

235204 instructor-educator în unități de handicapați

235205 pedagog de recuperare

- ii. unor activități specifice CAEN:
 - 855 - Alte forme de învățământ
 - 8559 - Alte forme de învățământ n.c.a.
 - 856 - Activități de servicii suport pentru învățământ
 - 8560 - Activități de servicii suport pentru învățământ
 - 869 - Alte activități referitoare la sănătatea umană
 - 8690 - Alte activități referitoare la sănătatea umană

5. PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Planul de învățământ răspunde obiectivelor programului postuniversitar, cuprinzând disciplinele și numărul de ore necesare pentru a întruni criteriile de eligibilitate pentru certificarea internațională a absolvenților și includerii Universității de Vest din Timișoara pe lista furnizorilor de formare în Analiza comportamentală aplicată., după cum urmează:

Principiile comportamentului (45 ore)

Obiectiv: Dezvoltarea competențelor de înțelegere și utilizare adecvată a termenilor tehnici, conceptelor și principiilor analizei comportamentale.

Metode de cercetare (45 ore)

Obiectiv: Dezvoltarea competențelor în măsurarea comportamentului, analiza culegerii de date și reprezentarea grafică a acestora, designul experimental, cu accent deosebit pe tipul single-case design.

Analiza conceptuală (45 ore)

Obiectiv: Cunoștințe de istoria și filosofia comportamentalistă, abordări teoretice pentru înțelegerea comportamentului și interpretarea comportamentului în termenii conceptelor și principiilor analizei comportamentale.

Analiza de bază a comportamentului (45 ore)

Obiectiv: Dezvoltarea competenței de înțelegere a modului în care principiile comportamentului sunt descoperite și descrise în contextul cercetării de bază.

Analiza comportamentală aplicată (45 ore)

Obiectiv: Dezvoltarea competenței în aplicarea principiilor comportamentalismului în mai multor domenii de cercetare și practică.

Etică (45 ore)

Obiectiv: Înțelegerea constrângerilor legale și a recomandărilor etice în cercetarea și practica analizei comportamentale.

Planul de învățământ al acestui program este prezentat mai jos:

Plan de învățământ

Nr. crt.	Disciplina	Activități didactice			Nr. credite	Forma de evaluare
		C	S	L/P/AP		
1.	Principii și concepte în analiza comportamentală.Fundamente filosofice.I	15	15	20	5	Examen
2.	Metode de cercetare. Măsurare și design experimental	15	15	20	5	Examen
3	Evaluarea comportamentului	15	15	20	5	Examen
4	Proceduri de modificare comportamentală	10	10	10	3	Examen
5	Etică	15	30		4	Examen
6	Selectarea și implementarea intervențiilor	10	10	10	3	Examen
7	Principii și concepte în analiza comportamentală.Fundamente filosofice. II	15	15	20	5	Examen
8	Supervizarea și managementul personalului	10	10	10	3	Examen
9	Psihologia dezvoltării copilului	16	8		2	Examen
10	Evaluare pentru TSA	10			1	Examen
11	Advocacy pentru TSA	10			1	Examen
12	Istoria autismului	10			1	Examen
	Total ore/credite	151	128	110	38	
		389				
	Examen de absolvire				2	

Rector,

Prof. univ. dr. Marilen Gabriel Pirtea

Decan,

Conf. univ. dr. Mariana Crașovan

Director program,

Lect. univ. dr. Loredana Al Ghazi

6. CADRELE DIDACTICE

Calificarea persoanelor cu atribuții de instruire teoretică și practică este prezentată în tabelul de mai jos:

TABEL NOMINAL

 privind Calificarea persoanelor cu atribuții de instruire teoretică și practică
pentru programul postuniversitar de formare și dezvoltare profesională continuă

Nr. crt.	Numele și prenumele	Disciplina	Tip activitate didactică			Gradul didactic /Experiența sau funcția în domeniu	Locul de muncă
			C	S	L/P /AP		
1	Al Ghazi Loredana	Istoria autismului Psihologia dezvoltării copilului	x	x		Psiholog principal, doctor în psihologie	UVT
2	Borca Claudia	Evaluare pentru TSA	x	x		Psiholog principal, doctor în psihologie	UVT
3	Darjan Ioana	Advocacy pentru TSA	x	x		Psiholog principal, doctor în psihologie	UVT
4	Luștreă Anca	Evaluarea comportamentului	x	x		Psiholog principal, doctor în psihologie	UVT
5	Predescu Mihai	Măsurare și design experimental	x	x		Psiholog principal, doctor în psihologie	UVT
6	Alina Vlad	Proceduri de modificare comportament ală Selectarea și implementarea intervențiilor		x	x	Psiholog, analist certificat-BCBA	DAAL Autism Project
7	Lorenzo Todone	Supervizarea și managementul personalului etică		x	X	Psihopedagog, master în educație specială, analist comportamental certificat-BCBA	SIACSA-Asociația pentru Analiză Aplicată și Experimentală din Italia
8	Neil Martin	Fundamente filosofice. Concepte și principii I și II	x	x		PhD, BCBA-D, coordonator doctorate în Analiză Comportamentală Aplicată	BACB-Behavioral Analyst Certification Board, USA

7. METODE DIDACTICE ȘI BAZA MATERIALĂ

Metodele și mijloacele prin care se asigură transmiterea și asimilarea cunoștințelor și formarea deprinderilor practice necesare sunt: prelegerea, dezbateră, explicația, conversația euristică, jocul de rol, studiul/prezentarea de caz, problematizarea și sunt precizate în fișele disciplinelor, care fac parte din prezentul raport de autoevaluare.

Activitățile didactice se vor desfășura în spațiile de învățământ ale Facultății de Sociologie și Psihologie, precum și în spațiile puse la dispoziție de către Universitatea de Vest din Timișoara și de parteneri.

Mijloacele didactice utilizate sunt:

- a. computer portabil;
- b. videoproiector;
- c. suporturi de curs în format electronic și tipărit, pentru fiecare cursant și fiecare disciplină;
- d. PC-uri din laboratoarele Facultății / UVT, conectate la Internet;
- e. Platforma de e – learning a UVT.

8. FINALIZAREA PROGRAMULUI

Programul postuniversitar se finalizează cu un **examen de absolvire**, pentru certificarea competențelor și rezultatelor învățării asimilate de cursanți pe parcursul programului.

Evaluarea cursanților la examenul de absolvire se va face pe baza de evaluare sumativă, tip grilă, iar nota minimă de promovare va fi: 6 (șase).

Media finală se calculează ca medie aritmetică între media notelor la discipline și nota examenului de absolvire.

Comisia de finalizare a programului postuniversitar va fi alcătuită din cel puțin trei persoane: un președinte și doi membri.

Comisia de finalizare a programului postuniversitar are secretarul acesteia, care nu face parte din comisie. Absolvenților programului postuniversitar care promovează examenul de absolvire, Universitatea de Vest din Timișoara le eliberează un **certificat de atestare a competențelor profesionale** care este însoțit de **suplimentul descriptiv**.

Promovarea examenului de absolvire conferă absolvenților posibilitatea de a susține examenul în vederea acreditării BCaBA/BCBA.

Decan,
Conf. univ. dr. Mariana Crașovan

Director program,
Lect. univ. dr. Loredana Al Ghazi